

M Ű E G Y E T E M 1 7 8 2
Tartószerkezetek Mechanikája Tanszék

Tartók statikája II

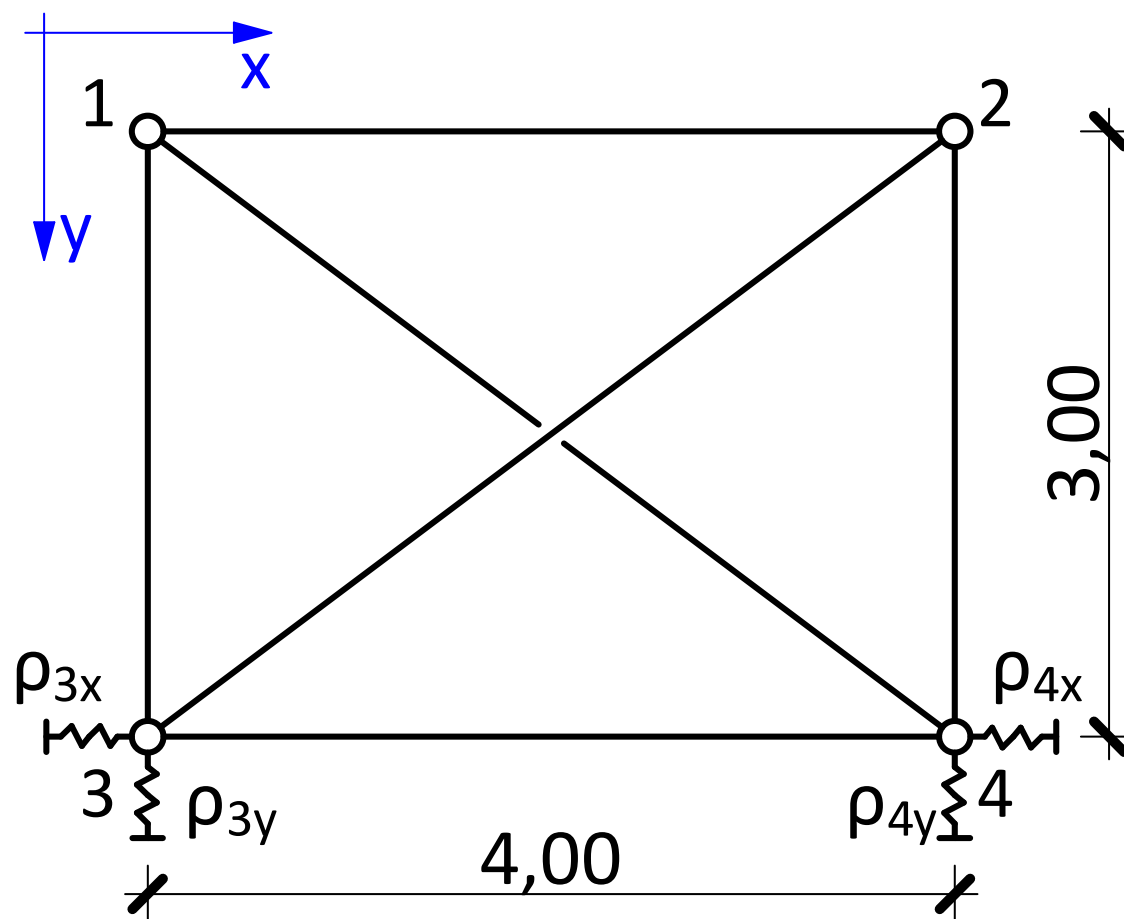
Rácsos tartók

Dr. Hortobágyi Zsolt

Alapelv

- Síkbeli egyenes rudakból álló rúdszerkezet.
- Csak csuklós kapcsolódás lehetősége.
- Prizmatikus rúdelemek (EA a rúd hossza mentén állandó).
- Csak koncentrált erők terhelhetnek a rácsos tartók csomópontjaiban

Modellalkotás

Alapváltozók

Elmozdulás vektor: $\mathbf{v} = \begin{bmatrix} \mathbf{v}_1 \\ \mathbf{v}_2 \\ \vdots \\ \mathbf{v}_i \\ \vdots \\ \mathbf{v}_n \end{bmatrix}$ $\mathbf{v}_i = \begin{bmatrix} u_{ix} \\ v_{iy} \\ \cancel{\varphi_{iz}} \end{bmatrix}$

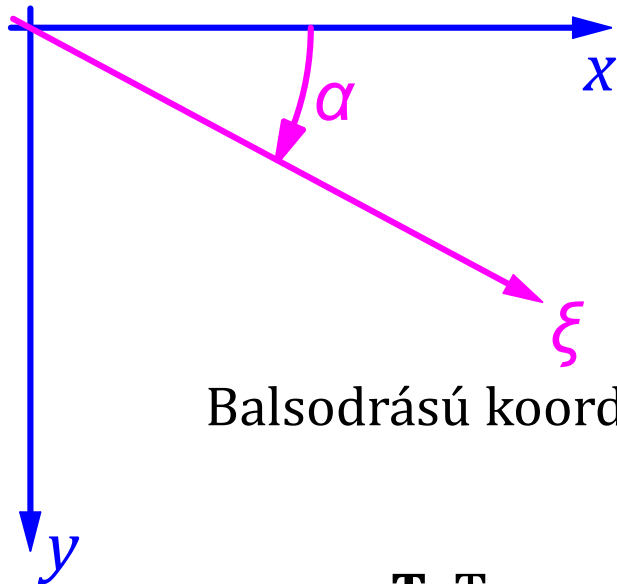
Csomóponti terhek: $\mathbf{q} = \begin{bmatrix} \mathbf{q}_1 \\ \mathbf{q}_2 \\ \vdots \\ \mathbf{q}_i \\ \vdots \\ \mathbf{q}_n \end{bmatrix}$ $\mathbf{q}_i = \begin{bmatrix} F_{ix} \\ F_{iy} \\ \cancel{W_{iz}} \end{bmatrix}$

Rúdigénybevételek: $\mathbf{s} = \begin{bmatrix} \mathbf{s}_1 \\ \mathbf{s}_2 \\ \vdots \\ \mathbf{s}_i \\ \vdots \\ \mathbf{s}_r \end{bmatrix}$ $\mathbf{s}_{ij} = \begin{bmatrix} N_{j\xi} \\ \cancel{T_{j\eta}} \\ \cancel{M_{j\zeta}} \end{bmatrix}$

Kinematikai terhek:

$\mathbf{t} = \begin{bmatrix} \mathbf{t}_1 \\ \mathbf{t}_2 \\ \vdots \\ \mathbf{t}_i \\ \vdots \\ \mathbf{t}_r \end{bmatrix}$ $\mathbf{t}_{ij} = \begin{bmatrix} u_{j\xi} \\ \cancel{v_{j\eta}} \\ \cancel{\varphi_{j\zeta}} \end{bmatrix} = \Delta l_{ij}$

Koordináta transzformáció

Balsodrású koord. r.

globális koordinátarendszer: x, y

lokális koordinátarendszer: ξ

lokális \rightarrow globális

$$\mathbf{a}^{xy} = \mathbf{T} \mathbf{a}^{\xi}$$

\mathbf{T} : Transzformációs (forgató) mátrix

$$\mathbf{T} = \begin{bmatrix} \cos(x, \xi) \\ \cos(y, \xi) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos(\alpha) \\ \sin(\alpha) \end{bmatrix}$$

Transzformációs mátrixok

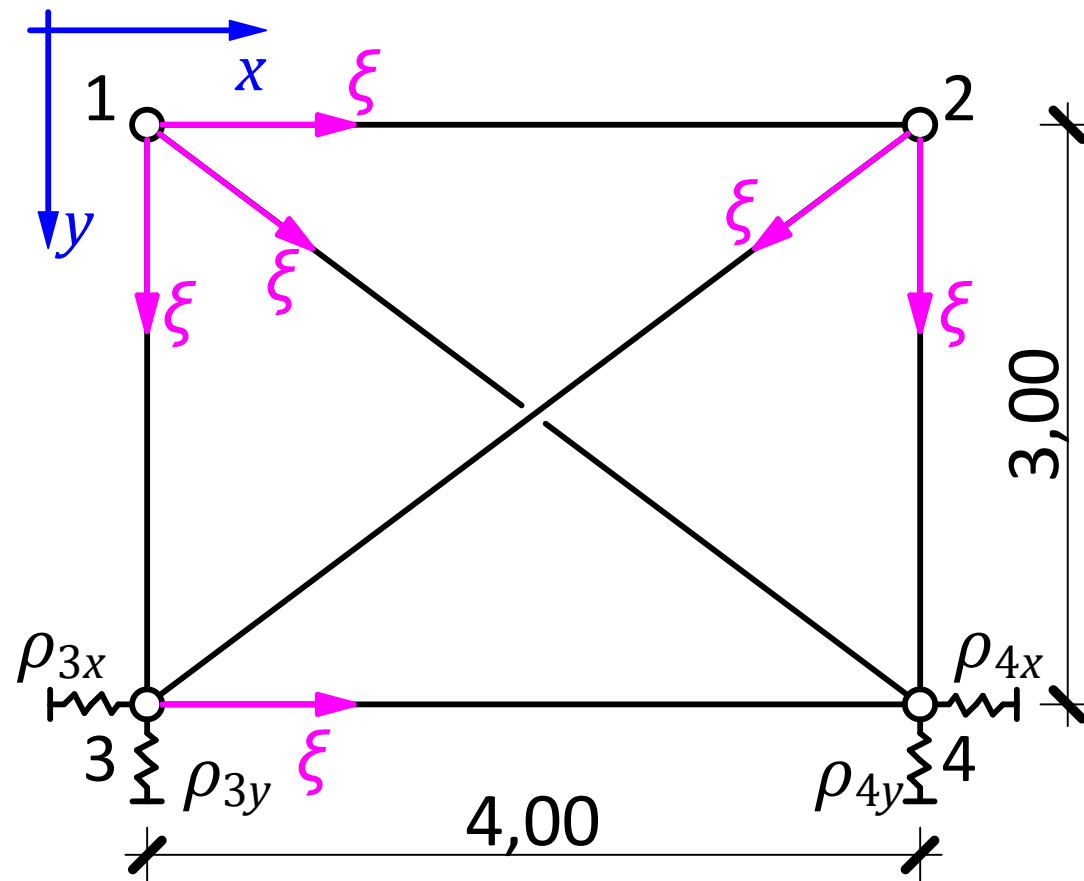
$$\mathbf{T} = \begin{bmatrix} \cos(\alpha) \\ \sin(\alpha) \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{T}_{1,2} = \mathbf{T}_{3,4} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{T}_{1,3} = \mathbf{T}_{2,4} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{T}_{1,4} = \begin{bmatrix} 0,8 \\ 0,6 \end{bmatrix}$$

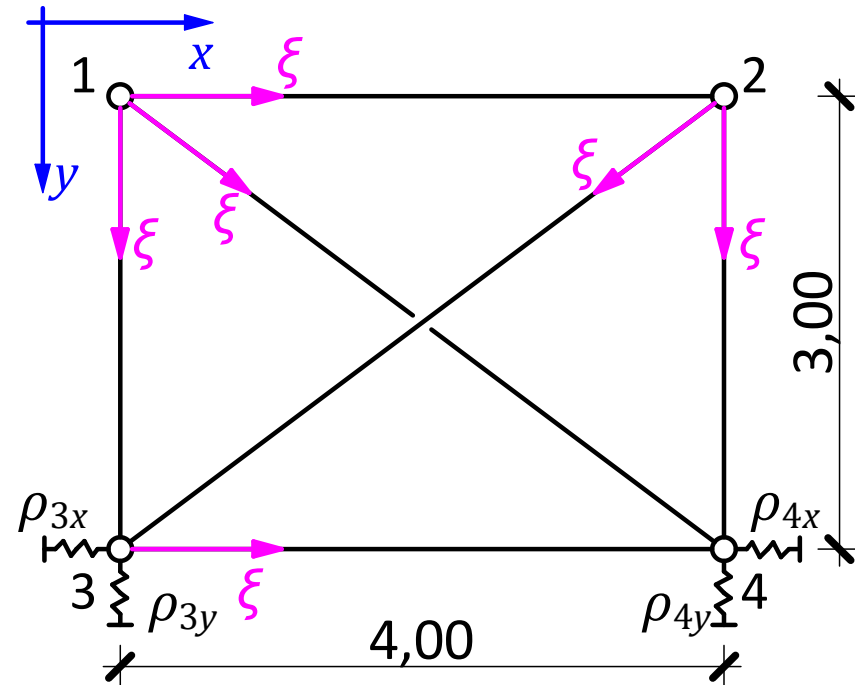
$$\mathbf{T}_{2,3} = \begin{bmatrix} -0,8 \\ 0,6 \end{bmatrix}$$

Egyensúlyi (geometriai) mátrix

$$\mathbf{G}_e = \begin{bmatrix} \mathbf{T}\mathbf{B} \\ -\mathbf{T} \end{bmatrix}; \mathbf{B} = [1];$$

$$\mathbf{G}_e = \begin{bmatrix} \mathbf{T} \\ -\mathbf{T} \end{bmatrix}$$

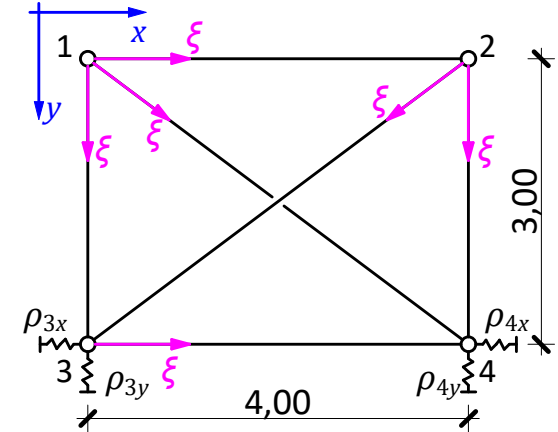

$$\mathbf{G} = \begin{bmatrix} \mathbf{T}_{1,2} & \mathbf{T}_{1,3} & \mathbf{T}_{1,4} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} \\ -\mathbf{T}_{1,2} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{T}_{2,3} & \mathbf{T}_{2,4} & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & -\mathbf{T}_{1,3} & \mathbf{0} & -\mathbf{T}_{2,3} & \mathbf{0} & \mathbf{T}_{3,4} \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & -\mathbf{T}_{1,4} & \mathbf{0} & -\mathbf{T}_{2,4} & -\mathbf{T}_{3,4} \end{bmatrix}$$

bl: 4x6

Egyensúlyi (geometriai) mátrix

$$\mathbf{G} = \begin{matrix} & \begin{matrix} 1-2 & 1-3 & 1-4 & 2-3 & 2-4 & 3-4 \end{matrix} \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0,8 & & & \\ 0 & 1 & 0,6 & & & \\ -1 & & & -0,8 & 0 & \\ 0 & & & 0,6 & 1 & \\ & 0 & & 0,8 & & 1 \\ & -1 & & -0,6 & & 0 \\ & & -0,8 & & 0 & -1 \\ & & -0,6 & & -1 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

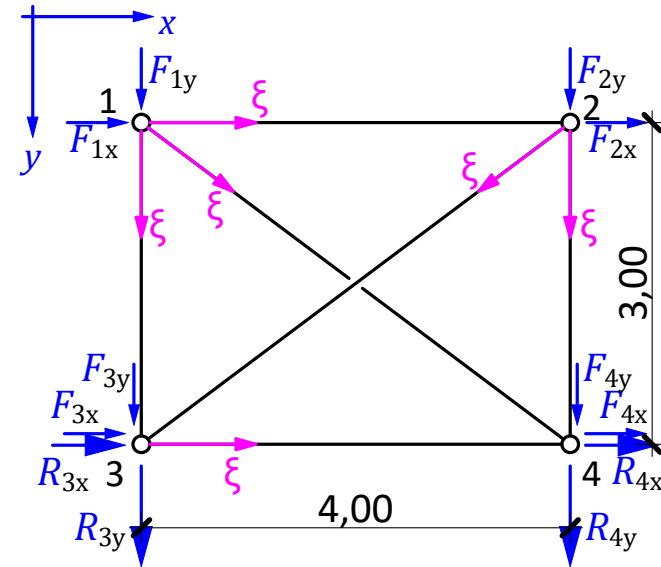
$$\mathbf{G} = \begin{bmatrix} \mathbf{T}_{1,2} & \mathbf{T}_{1,3} & \mathbf{T}_{1,4} & & & \\ -\mathbf{T}_{1,2} & & & \mathbf{T}_{2,3} & \mathbf{T}_{2,4} & \\ & -\mathbf{T}_{1,3} & & -\mathbf{T}_{2,3} & & \mathbf{T}_{3,4} \\ & & -\mathbf{T}_{1,4} & & -\mathbf{T}_{2,4} & -\mathbf{T}_{3,4} \end{bmatrix}$$

Rácsos tartók

Egyensúlyi egyenlet

$$\mathbf{G}\mathbf{s} + \mathbf{q} = \mathbf{0}$$

bl: 4x6 6 4 4

$$\begin{bmatrix} \mathbf{T}_{1,2} & \mathbf{T}_{1,3} & \mathbf{T}_{1,4} & & & \\ -\mathbf{T}_{1,2} & & & \mathbf{T}_{2,3} & \mathbf{T}_{2,4} & \\ & -\mathbf{T}_{1,3} & & -\mathbf{T}_{2,3} & & \\ & & -\mathbf{T}_{1,4} & & \mathbf{T}_{3,4} & \\ & & & -\mathbf{T}_{2,4} & -\mathbf{T}_{3,4} & \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s_{1,2} \\ s_{1,3} \\ s_{1,4} \\ s_{2,3} \\ s_{2,4} \\ s_{3,4} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \mathbf{q}_1 \\ \mathbf{q}_2 \\ \mathbf{q}_3 \\ \mathbf{q}_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \end{bmatrix}$$

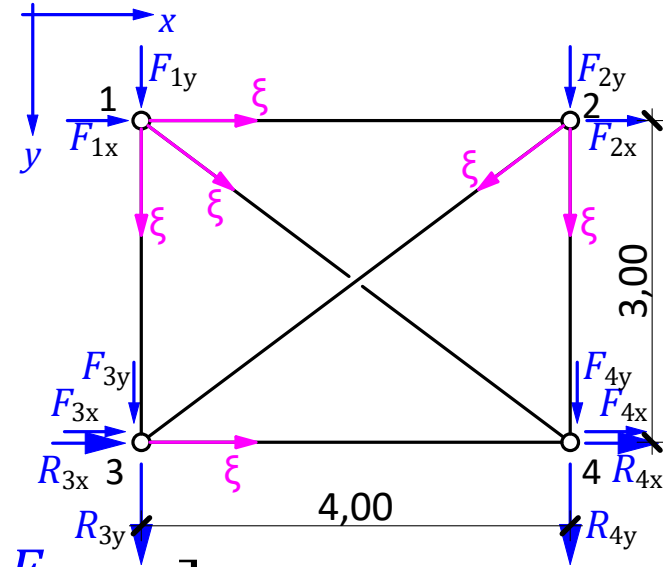
Egyensúlyi egyenlet

$$\mathbf{G}\mathbf{s} + \mathbf{q} = \mathbf{0}$$

sk: 8x6 6 8 8

$$\begin{bmatrix} \mathbf{T}_{1,2} & \mathbf{T}_{1,3} & \mathbf{T}_{1,4} & & & \\ -\mathbf{T}_{1,2} & & & \mathbf{T}_{2,3} & \mathbf{T}_{2,4} & \\ & -\mathbf{T}_{1,3} & & -\mathbf{T}_{2,3} & & \\ & & -\mathbf{T}_{1,4} & & -\mathbf{T}_{2,4} & -\mathbf{T}_{3,4} \\ & & & & & \mathbf{T}_{3,4} \\ & & & & & -\mathbf{T}_{3,4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s_{1,2} \\ s_{1,3} \\ s_{1,4} \\ s_{2,3} \\ s_{2,4} \\ s_{3,4} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \mathbf{q}_1 \\ \mathbf{q}_2 \\ \mathbf{q}_3 \\ \mathbf{q}_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \end{bmatrix}$$

$$\begin{matrix} 1 & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0,8 \\ 0 & 1 & 0,6 \end{bmatrix} \\ 2 & \begin{bmatrix} -1 & & -0,8 & 0 \\ 0 & & 0,6 & 1 \end{bmatrix} \\ 3 & \begin{bmatrix} & 0 & 0,8 & 1 \\ & -1 & -0,6 & 0 \end{bmatrix} \\ 4 & \begin{bmatrix} & & -0,8 & 0 & -1 \\ & & -0,6 & -1 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix} \begin{bmatrix} s_{1,2} \\ s_{1,3} \\ s_{1,4} \\ s_{2,3} \\ s_{2,4} \\ s_{3,4} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} F_{1x} \\ F_{1y} \\ F_{2x} \\ F_{2y} \\ F_{3x} + R_{3x} \\ F_{3y} + R_{3y} \\ F_{4x} + R_{4x} \\ F_{4y} + R_{4y} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Egyensúlyi egyenlet

$$\mathbf{G}\mathbf{s} + \mathbf{q} = \mathbf{0}$$

sk: 8x6 6 8 8

n: csomópontok száma

r: rudak száma

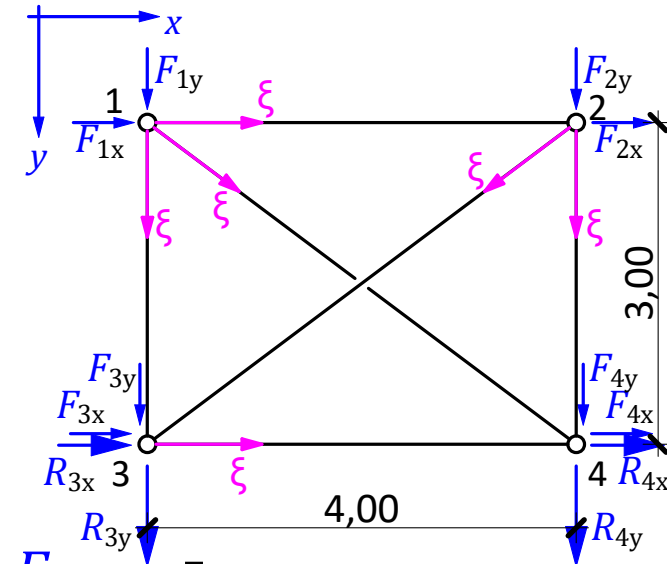
f: külső kényszerek (támaszerők (R)) fokszáma

egyenletek száma: $e=2n=2 \times 4=8$

ismeretlenek száma: $i=r+f=6+4=10$

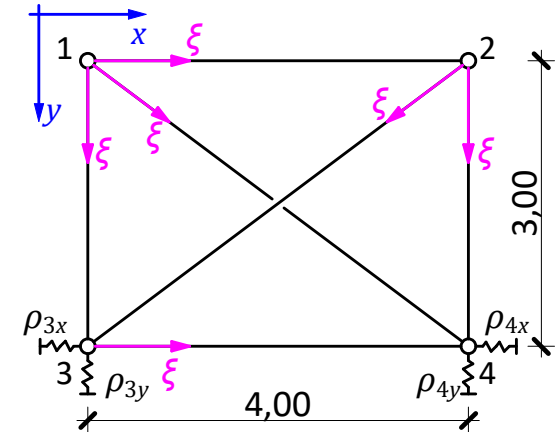
Statikai határozatlanság fokszáma: $i-e=10-8=2$

	1-2	1-3	1-4	2-3	2-4	3-4	
1	1	0	0,8				$\left[\begin{array}{l} S_{1,2} \\ S_{1,3} \\ S_{1,4} \\ S_{2,3} \\ S_{2,4} \\ S_{3,4} \end{array} \right]$
2	-1	0	0,6	-0,8	0		
3	0	-1	0,8	0,6	1		
4	0	0	-0,8	-0,6	-1		
							$\left[\begin{array}{l} F_{1x} \\ F_{1y} \\ F_{2x} \\ F_{2y} \\ F_{3x} + R_{3x} \\ F_{3y} + R_{3y} \\ F_{4x} + R_{4x} \\ F_{4y} + R_{4y} \end{array} \right]$

Teljes szerkezet állapotegyenlete

$$\begin{bmatrix} \mathbf{C} & \mathbf{G} \\ \mathbf{G}^T & \mathbf{F} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{v} \\ \mathbf{s} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \mathbf{q} \\ \mathbf{t} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \end{bmatrix}$$

C: a támaszrugókat tartalmazza negatív előjellel, $(2n) \times (2n)$

G: egyensúlyi (geometriai) mátrix, $(2n) \times (r)$

F: hajlékonysági mátrix, $(r) \times (r)$

v: csomóponti elmozdulások vektora, $(2n)$

s: rúderők vektora, (r)

q: csomóponti terhek vektora, $(2n)$

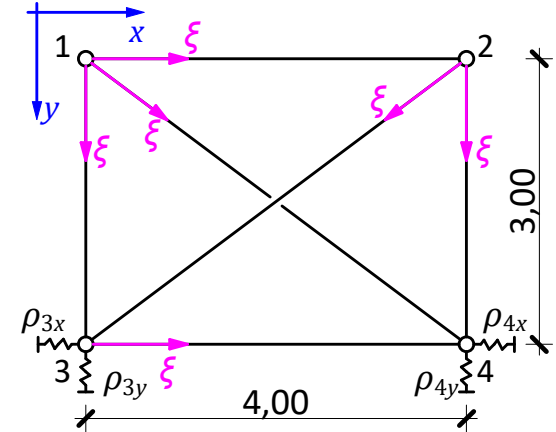
t: rudak kinematikai tehervektora, (r)

n: csomópontok száma

r: rudak száma

Teljes szerkezet állapotegyenlete

$$\begin{bmatrix} \mathbf{C} & \mathbf{G} \\ \mathbf{G}^T & \mathbf{F} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{v} \\ \mathbf{s} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \mathbf{q} \\ \mathbf{t} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \end{bmatrix}$$

$$\begin{array}{c} \mathbf{C}_1 \\ \mathbf{C}_2 \\ \mathbf{C}_3 \\ \mathbf{C}_4 \end{array} \left| \begin{array}{cccc} & & & \\ & & & \\ & & & \\ & & & \end{array} \right. \mathbf{G} \begin{array}{c} \mathbf{v}_1 \\ \mathbf{v}_2 \\ \mathbf{v}_3 \\ \mathbf{v}_4 \\ \mathbf{s}_{1,2} \\ \mathbf{s}_{1,3} \\ \mathbf{s}_{1,4} \\ \mathbf{s}_{2,3} \\ \mathbf{s}_{2,4} \\ \mathbf{s}_{3,4} \end{array} + \begin{array}{c} \mathbf{q}_1 \\ \mathbf{q}_2 \\ \mathbf{q}_3 \\ \mathbf{q}_4 \\ \mathbf{t}_{1,2} \\ \mathbf{t}_{1,3} \\ \mathbf{t}_{1,4} \\ \mathbf{t}_{2,3} \\ \mathbf{t}_{2,4} \\ \mathbf{t}_{3,4} \end{array} = \begin{array}{c} \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \end{array}$$

$$\mathbf{G}^T \begin{array}{c} \frac{l_{1,2}}{EA_{1,2}} \\ \frac{l_{1,3}}{EA_{1,3}} \\ \frac{l_{1,4}}{EA_{1,4}} \\ \frac{l_{2,3}}{EA_{2,3}} \\ \frac{l_{2,4}}{EA_{2,4}} \\ \frac{l_{3,4}}{EA_{3,4}} \end{array}$$

Rácsos tartók

Teljes szerkezet állapotegyenlete

$$\begin{bmatrix} \mathbf{C} & \mathbf{G} \\ \mathbf{G}^T & \mathbf{F} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{v} \\ \mathbf{s} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \mathbf{q} \\ \mathbf{t} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} \\ \mathbf{0} \end{bmatrix}$$

$$e=2n+r=2 \times 4+6=14$$

$$i=2n+r=2 \times 4+6=14$$

						1-2	1-3	1-4	2-3	2-4	3-4
0	0	0	0			1	0	0,8			
						0	1	0,6			
									-0,8	0	
									0,6	1	
			$-\rho_{3x}$				0	0,8			1
				$-\rho_{3y}$			-1	-0,6			0
								-0,8	0		-1
								-0,6	-1		0
1-2	1	0	-1	0		$\frac{l_{1,2}}{EA_{1,2}}$					
1-3	0	1		0	-1		$\frac{l_{1,3}}{EA_{1,3}}$				
1-4	0,8	0,6						$\frac{l_{1,4}}{EA_{1,4}}$			
2-3			-0,8	0,6	0,8	-0,6			$\frac{l_{2,3}}{EA_{2,3}}$		
2-4			0	1		0	-1			$\frac{l_{2,4}}{EA_{2,4}}$	
3-4					1	0	-1	0			$\frac{l_{3,4}}{EA_{3,4}}$

u_{1x}	+	F_{1x}	=	0
v_{1y}		F_{1y}		0
u_{2x}		F_{2x}		0
v_{2y}		F_{2y}		0
u_{3x}		F_{3x}		0
v_{3y}		F_{3y}		0
u_{4x}		F_{4x}		0
v_{4y}		F_{4y}		0
$S_{1,2}$		$\Delta\ell_{1,2}$		0
$S_{1,3}$		$\Delta\ell_{1,3}$		0
$S_{1,4}$		$\Delta\ell_{1,4}$		0
$S_{2,3}$		$\Delta\ell_{2,3}$		0
$S_{2,4}$		$\Delta\ell_{2,4}$		0
$S_{3,4}$		$\Delta\ell_{3,4}$		0

Elmozdulás módszer

$$\mathbf{K}_e = \begin{bmatrix} \mathbf{T}\mathbf{B} \\ -\mathbf{T} \end{bmatrix} \mathbf{F}^{-1} \begin{bmatrix} \mathbf{B}^T \mathbf{T}^T & -\mathbf{T}^T \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{T} & \\ & \mathbf{T} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{B} \\ -\mathbf{E} \end{bmatrix} \mathbf{F}^{-1} \begin{bmatrix} \mathbf{B}^T & -\mathbf{E} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{T}^T \\ \mathbf{T}^T \end{bmatrix} =$$

$$\mathbf{K}_e = \begin{bmatrix} \mathbf{T} & \\ & \mathbf{T} \end{bmatrix} \mathbf{K}_e \begin{bmatrix} \mathbf{T}^T \\ \mathbf{T}^T \end{bmatrix} \quad \mathbf{K}_e = \begin{bmatrix} \mathbf{B} \\ -\mathbf{E} \end{bmatrix} \mathbf{F}^{-1} \begin{bmatrix} \mathbf{B}^T & -\mathbf{E} \end{bmatrix}$$

Elemi merevségi mátrix a lokális koordináta rendszerben:

$$\mathbf{K}_e = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix} \frac{EA}{\ell} \begin{bmatrix} 1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{EA}{\ell} & -\frac{EA}{\ell} \\ -\frac{EA}{\ell} & \frac{EA}{\ell} \end{bmatrix}$$

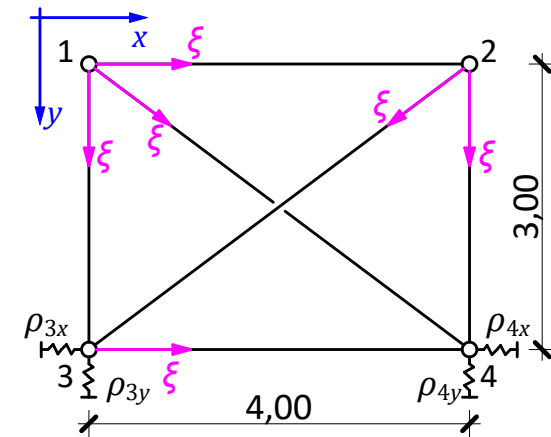
Elmozdulás módszer

Elemi merevségi mátrixok a globális koordináta rendszerben:

$$\mathbf{K}_e = \begin{bmatrix} \mathbf{T} & \\ & \mathbf{T} \end{bmatrix} \mathbf{K}_e \begin{bmatrix} \mathbf{T}^T \\ & \mathbf{T}^T \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{1,2} = \mathbf{K}_{3,4} = \begin{bmatrix} 1 & \\ & 1 \\ 0 & \\ & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{EA}{4} & -\frac{EA}{4} \\ -\frac{EA}{4} & \frac{EA}{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{EA}{4} & 0 & -\frac{EA}{4} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ -\frac{EA}{4} & 0 & \frac{EA}{4} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{1,3} = \mathbf{K}_{2,4} = \begin{bmatrix} 0 & \\ & 1 \\ 1 & \\ & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{EA}{3} & -\frac{EA}{3} \\ -\frac{EA}{3} & \frac{EA}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{EA}{3} & 0 & -\frac{EA}{3} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -\frac{EA}{3} & 0 & \frac{EA}{3} \end{bmatrix}$$

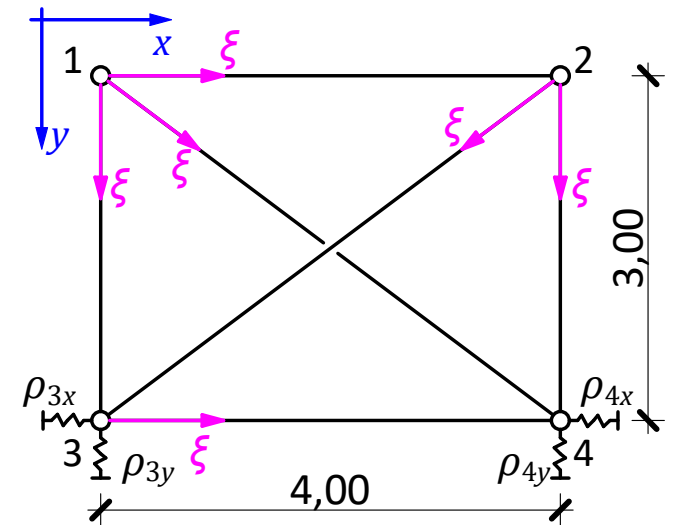

Elmozdulás módszer

Elemi merevségi mátrixok a globális koordináta rendszerben:

$$\begin{aligned}
 \mathbf{K}_{1,4} &= \begin{bmatrix} 0,8 & & & \\ & 0,6 & & \\ & & 0,8 & \\ & & & 0,6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{EA}{5} & -\frac{EA}{5} \\ -\frac{EA}{5} & \frac{EA}{5} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0,8 & 0,6 & & \\ & & 0,8 & 0,6 \end{bmatrix} \\
 &= \frac{EA}{5} \begin{bmatrix} 0,8^2 & 0,8 \cdot 0,6 & -0,8^2 & -0,8 \cdot 0,6 \\ 0,8 \cdot 0,6 & 0,6^2 & -0,8 \cdot 0,6 & -0,6^2 \\ -0,8^2 & -0,8 \cdot 0,6 & 0,8^2 & 0,8 \cdot 0,6 \\ -0,8 \cdot 0,6 & -0,6^2 & 0,8 \cdot 0,6 & 0,6^2 \end{bmatrix}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \mathbf{K}_{2,3} &= \begin{bmatrix} -0,8 & & & \\ & 0,6 & & \\ & & -0,8 & \\ & & & 0,6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{EA}{5} & -\frac{EA}{5} \\ -\frac{EA}{5} & \frac{EA}{5} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -0,8 & 0,6 & & \\ & & -0,8 & 0,6 \end{bmatrix} \\
 &= \frac{EA}{5} \begin{bmatrix} 0,8^2 & -0,8 \cdot 0,6 & -0,8^2 & 0,8 \cdot 0,6 \\ -0,8 \cdot 0,6 & 0,6^2 & 0,8 \cdot 0,6 & -0,6^2 \\ -0,8^2 & 0,8 \cdot 0,6 & 0,8^2 & -0,8 \cdot 0,6 \\ 0,8 \cdot 0,6 & -0,6^2 & -0,8 \cdot 0,6 & 0,6^2 \end{bmatrix}
 \end{aligned}$$

Elmozdulás módszer

A szerkezet merevségi mátrixa:

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix}
 \mathbf{K}_{1-2}^{1,1} + \mathbf{K}_{1-3}^{1,1} + \mathbf{K}_{1-4}^{1,1} & \mathbf{K}_{1-2}^{1,2} & \mathbf{K}_{1-3}^{1,3} & \mathbf{K}_{1-4}^{1,4} \\
 \mathbf{K}_{1-2}^{2,1} & \mathbf{K}_{1-2}^{2,2} + \mathbf{K}_{2-3}^{2,2} + \mathbf{K}_{2-4}^{2,2} & \mathbf{K}_{2-3}^{2,3} & \mathbf{K}_{2-4}^{2,4} \\
 \mathbf{K}_{1-3}^{3,1} & \mathbf{K}_{2-3}^{3,2} & \mathbf{K}_{1-3}^{3,3} + \mathbf{K}_{2-3}^{3,3} + \mathbf{K}_{3-4}^{3,3} + \mathbf{C}_3 & \mathbf{K}_{3-4}^{3,4} \\
 \mathbf{K}_{1-4}^{4,1} & \mathbf{K}_{2-4}^{4,2} & \mathbf{K}_{3-4}^{4,3} & \mathbf{K}_{1-4}^{4,4} + \mathbf{K}_{2-4}^{4,4} + \mathbf{K}_{3-4}^{4,4} + \mathbf{C}_4
 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{1,2} = \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{1-2}^{1,1} & \mathbf{K}_{1-2}^{1,2} \\ \mathbf{K}_{1-2}^{2,1} & \mathbf{K}_{1-2}^{2,2} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{1,3} = \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{1-3}^{1,1} & \mathbf{K}_{1-3}^{1,3} \\ \mathbf{K}_{1-3}^{3,1} & \mathbf{K}_{1-3}^{3,3} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{1,4} = \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{1-4}^{1,1} & \mathbf{K}_{1-4}^{1,4} \\ \mathbf{K}_{1-4}^{4,1} & \mathbf{K}_{1-4}^{4,4} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{2,3} = \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{2-3}^{2,2} & \mathbf{K}_{2-3}^{2,3} \\ \mathbf{K}_{2-3}^{3,2} & \mathbf{K}_{2-3}^{3,3} \end{bmatrix}$$

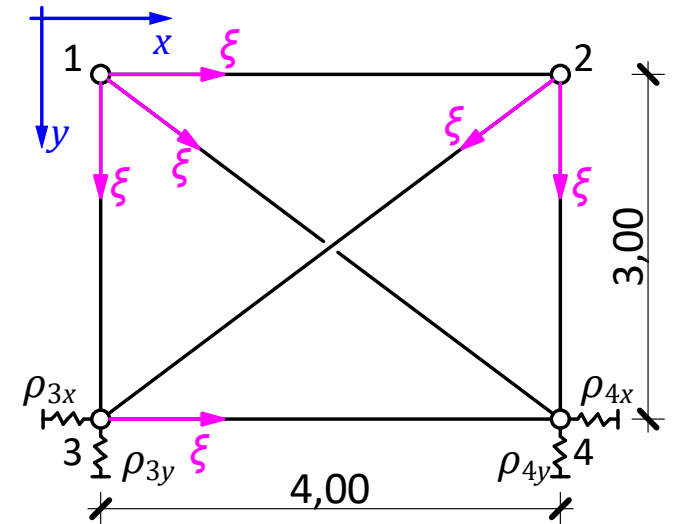
$$\mathbf{K}_{2,4} = \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{2-4}^{2,2} & \mathbf{K}_{2-4}^{2,4} \\ \mathbf{K}_{2-4}^{4,2} & \mathbf{K}_{2-4}^{4,4} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{3,4} = \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{3-4}^{3,3} & \mathbf{K}_{3-4}^{3,4} \\ \mathbf{K}_{3-4}^{4,3} & \mathbf{K}_{3-4}^{4,4} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{C}_3 = \begin{bmatrix} \rho_{3x} & \\ & \rho_{3y} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{C}_4 = \begin{bmatrix} \rho_{4x} & \\ & \rho_{4y} \end{bmatrix}$$

A \mathbf{C} mátrixban már + előjellel szerepelnek a rugómerevségek! [kN/m]

Elmozdulás módszer

A szerkezet merevségi mátrixa:

$$\mathbf{K} = \begin{bmatrix}
 \mathbf{K}_{1-2}^{1,1} + \mathbf{K}_{1-3}^{1,1} + \mathbf{K}_{1-4}^{1,1} & \mathbf{K}_{1-2}^{1,2} & \mathbf{K}_{1-3}^{1,3} & \mathbf{K}_{1-4}^{1,4} \\
 \mathbf{K}_{1-2}^{2,1} & \mathbf{K}_{1-2}^{2,2} + \mathbf{K}_{2-3}^{2,2} + \mathbf{K}_{2-4}^{2,2} & \mathbf{K}_{2-3}^{2,3} & \mathbf{K}_{2-4}^{2,4} \\
 \mathbf{K}_{1-3}^{3,1} & \mathbf{K}_{2-3}^{3,2} & \mathbf{K}_{1-3}^{3,3} + \mathbf{K}_{2-3}^{3,3} + \mathbf{K}_{3-4}^{3,3} + \mathbf{C}_3 & \mathbf{K}_{3-4}^{3,4} \\
 \mathbf{K}_{1-4}^{4,1} & \mathbf{K}_{2-4}^{4,2} & \mathbf{K}_{3-4}^{4,3} & \mathbf{K}_{1-4}^{4,4} + \mathbf{K}_{2-4}^{4,4} + \mathbf{K}_{3-4}^{4,4} + \mathbf{C}_4
 \end{bmatrix}$$

$$= EA \begin{bmatrix}
 0,378 & 0,096 & -0,25 & 0 & 0 & 0 & -0,128 & -0,096 \\
 0,096 & 0,4053 & 0 & 0 & 0 & -0,3333 & -0,096 & -0,072 \\
 -0,25 & 0 & 0,378 & -0,096 & -0,128 & 0,096 & 0 & 0 \\
 0 & 0 & -0,096 & 0,4053 & 0,096 & -0,072 & 0 & -0,3333 \\
 0 & 0 & -0,128 & 0,096 & 1000,378 & -0,096 & -0,25 & 0 \\
 0 & -0,3333 & 0,096 & -0,072 & -0,096 & 1000,4053 & 0 & 0 \\
 -0,128 & -0,096 & 0 & 0 & -0,25 & 0 & 1000,378 & 0,096 \\
 -0,096 & -0,072 & 0 & -0,3333 & 0 & 0 & 0,096 & 1000,4053
 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{1,2} = \mathbf{K}_{3,4} = EA \begin{bmatrix}
 0,25 & 0 & -0,25 & 0 \\
 0 & 0 & 0 & 0 \\
 -0,25 & 0 & 0,25 & 0 \\
 0 & 0 & 0 & 0
 \end{bmatrix}$$

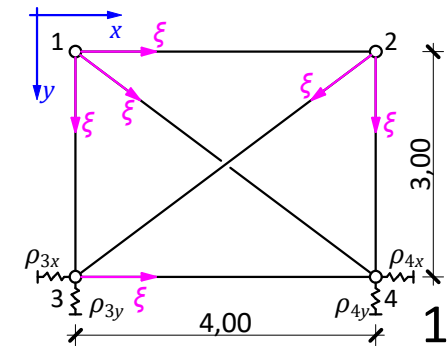
$$\mathbf{K}_{1,4} = EA \begin{bmatrix}
 0,128 & 0,096 & -0,128 & -0,096 \\
 0,096 & 0,072 & -0,096 & -0,072 \\
 -0,128 & -0,096 & 0,128 & 0,096 \\
 -0,096 & -0,072 & 0,096 & 0,072
 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{C}_3 = EA \begin{bmatrix} 1000 \\ 1000 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{K}_{1,3} = \mathbf{K}_{2,4} = EA \begin{bmatrix}
 0 & 0 & 0 & 0 \\
 0 & 0,3333 & 0 & -0,3333 \\
 0 & 0 & 0 & 0 \\
 0 & -0,3333 & 0 & 0,3333
 \end{bmatrix}$$

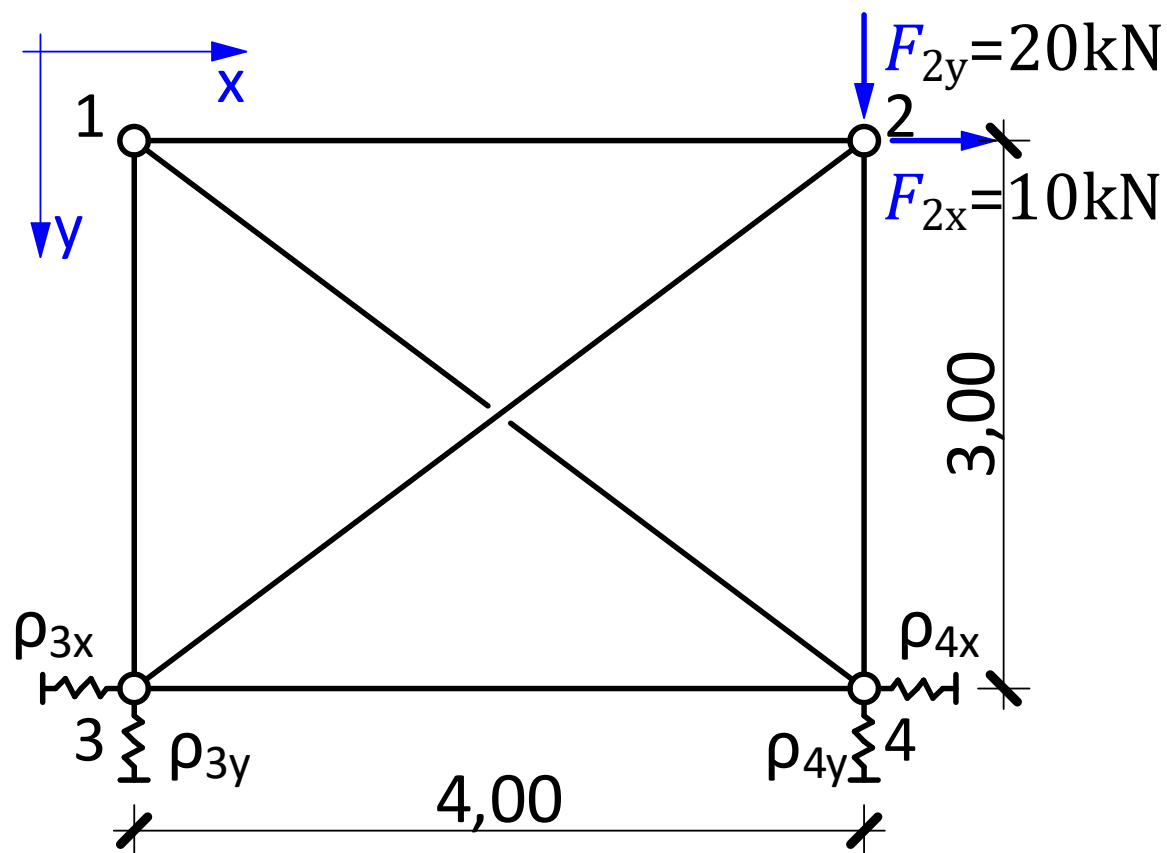
$$\mathbf{K}_{2,3} = EA \begin{bmatrix}
 0,128 & -0,096 & -0,128 & 0,096 \\
 -0,096 & 0,072 & 0,096 & -0,072 \\
 -0,128 & 0,096 & 0,128 & -0,096 \\
 0,096 & -0,072 & -0,096 & 0,072
 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{C}_4 = EA \begin{bmatrix} 1000 \\ 1000 \end{bmatrix}$$

Elmozdulás módszer

Tehervektor

$$\mathbf{q} = \begin{bmatrix} 10 \\ 20 \\ \\ \end{bmatrix}$$

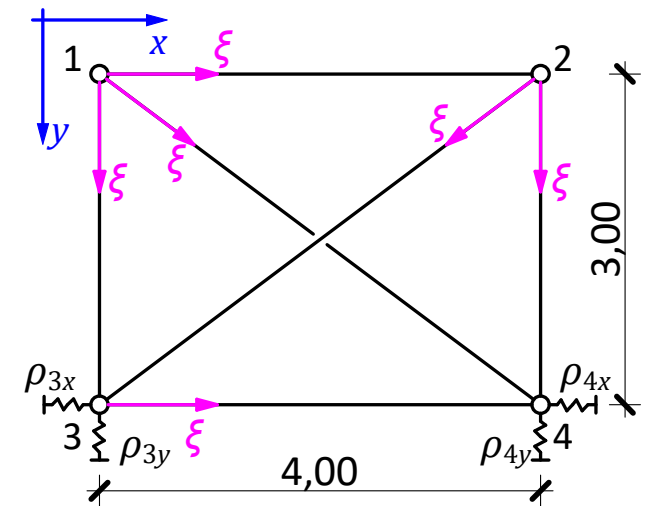
Rácsos tartók

Elmozdulás módszer

Egyenletrendszer:

$$EA \begin{bmatrix} 0,378 & 0,096 & -0,25 & 0 & 0 & 0 & -0,128 & -0,096 \\ 0,096 & 0,4053 & 0 & 0 & 0 & -0,3333 & -0,096 & -0,072 \\ -0,25 & 0 & 0,378 & -0,096 & -0,128 & 0,096 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -0,096 & 0,4053 & 0,096 & -0,072 & 0 & -0,3333 \\ 0 & 0 & -0,128 & 0,096 & 1000,378 & -0,096 & -0,25 & 0 \\ 0 & -0,3333 & 0,096 & -0,072 & -0,096 & 1000,4053 & 0 & 0 \\ -0,128 & -0,096 & 0 & 0 & -0,25 & 0 & 1000,378 & 0,096 \\ -0,096 & -0,072 & 0 & -0,3333 & 0 & 0 & 0,096 & 1000,4053 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} u_1 \\ v_1 \\ u_2 \\ v_2 \\ u_3 \\ v_3 \\ u_4 \\ v_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 10 \\ 20 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} u_1 \\ v_1 \\ u_2 \\ v_2 \\ u_3 \\ v_3 \\ u_4 \\ v_4 \end{bmatrix} = \frac{1}{EA} \begin{bmatrix} 57,86 \\ -13,70 \\ \hline 82,21 \\ 68,84 \\ \hline 0,0039 \\ -0,0075 \\ \hline 0,0061 \\ 0,0275 \end{bmatrix}$$

Rácsos tartók

Elmozdulás módszer

Rúderő meghatározása:

$$S_{ij} = -q_{ij}^j + \begin{bmatrix} \mathbf{K}_{ij}^{ji} & \mathbf{K}_{ij}^{jj} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{T}_{ij}^T & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{T}_{ij}^T \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \mathbf{v}_i \\ \mathbf{v}_j \end{bmatrix}$$

$$S_{1-2} = EA \begin{bmatrix} -\frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ -\frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \frac{1}{EA} \begin{bmatrix} 57,86 \\ -13,70 \\ 82,21 \\ 68,84 \end{bmatrix} = +6,087 \text{ kN}$$

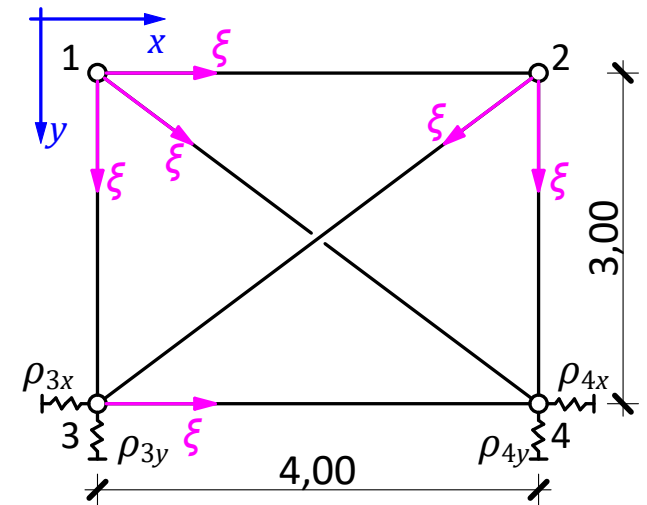
$$S_{2-3} = EA \begin{bmatrix} -\frac{1}{5} & \frac{1}{5} \\ -\frac{1}{5} & \frac{1}{5} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -0,8 & 0,6 \\ -0,8 & 0,6 \end{bmatrix} \frac{1}{EA} \begin{bmatrix} 82,21 \\ 68,84 \\ 0,0039 \\ -0,0075 \end{bmatrix} = +4,891 \text{ kN}$$

$$S_{2-4} = EA \begin{bmatrix} -\frac{1}{3} & \frac{1}{3} \\ -\frac{1}{3} & \frac{1}{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \frac{1}{EA} \begin{bmatrix} 82,21 \\ 68,84 \\ 0,0061 \\ 0,0275 \end{bmatrix} = -22,937 \text{ kN}$$

$$S_{3-4} = EA \begin{bmatrix} -\frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ -\frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \frac{1}{EA} \begin{bmatrix} 0,0039 \\ -0,0075 \\ 0,0061 \\ 0,0275 \end{bmatrix} = +0,0006 \text{ kN}$$

$$\mathbf{K}_e = \begin{bmatrix} \frac{EA}{\ell} & -\frac{EA}{\ell} \\ -\frac{EA}{\ell} & \frac{EA}{\ell} \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} u_1 \\ v_1 \\ u_2 \\ v_2 \\ u_3 \\ v_3 \\ u_4 \\ v_4 \end{bmatrix} = \frac{1}{EA} \begin{bmatrix} 57,86 \\ -13,70 \\ 82,21 \\ 68,84 \\ 0,0039 \\ -0,0075 \\ 0,0061 \\ 0,0275 \end{bmatrix}$$

Rácsos tartók

VÉGE

Köszönöm a figyelmet!

Összeállította: Dr. Hortobágyi Zsolt
BME Tartószerkezetek Mechanikája TSZ